

**KONZERVATOŘ JANA DEYLA A STŘEDNÍ ŠKOLA PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ,
MALTÉZSKÉ NÁM. 14, PRAHA 1- MALÁ STRANA, 118 44**

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání

82 – 44 – M/02

Ladění klavírů a příbuzných nástrojů

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa a název školy:

Konzervatoř Jana Deyla a střední škola pro zrakově postižené,
Maltéžské nám. 14, 118 44 PRAHA 1

Zřizovatel:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
tel: 234 811 111

Název ŠVP: Ladění klavírů a příbuzných nástrojů

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání

Délka a forma vzdělání: 4 roky v denní formě vzdělávání

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2015

Podpis ředitelky, razítko školy

OBSAH:

1. Identifikační údaje	str. 1
2. Profil absolventa	str. 2
3. Charakteristika ŠVP	str. 2
4. Organizace vzdělávání	str. 5
5. Učební osnovy	str. 9
Český jazyk a literatura	str. 9
Anglický jazyk	str. 21
Německý jazyk	str. 28
Základy společenských věd	str. 34
Administrativa	str. 41
Dějepis	str. 44
Matematika	str. 47
Informační a komunikační technologie	str. 52
Tělesná výchova	str. 59
Biologie	str. 62
Ekologie	str. 65
Chemie	str. 68
Fyzika	str. 71
Dějiny kultury	str. 75
Hra na klavír	str. 77
Intonace	str. 82
Všeobecná hudební nauka	str. 85
Dějiny hudby	str. 88
Nauka o materiálu	str. 93
Technologie opravárenství	str. 96
Základy opravárenství	str. 102
Ladění klavíru	str. 108
Nepovinné předměty	str. 113
Braillovo písmo a bodový notopis	str. 113
Prostorová orientace	str. 116
Práce s kompenzační technikou	str. 119
Maturitní seminář z anglického jazyka	str. 122
Maturitní seminář z českého jazyka a literatury	str. 124
6. Charakteristika školy	str. 126
7. Vzdělávání žáků se speciálními potřebami	str. 129
Příloha: Tabulka zařazení předmětů do jednotlivých ročníků a rozdělení disponibilních hodin	

2. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent je připraven uplatnit se v širokém spektru činností v ladění všech typů klavírů, ladění spinetu, cembala a cimbálu a v provádění běžných oprav a údržby daných hudebních nástrojů. Uvedené činnosti může vykonávat buď samostatně, nebo v odpovídajících výrobních podnicích a servisech, kulturních zařízeních apod.

Má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a umí se zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Je schopen v rámci svých možností samostatně se učit a řešit problémy praktického života. Umí pracovat samostatně i v týmu a vhodně prezentovat výsledky své práce.

Umí se odborně vyjadřovat a profesionálně jednat při sjednávání objednávek práce.

K této činnosti patří též odhad a znalost finančního ocenění práce a ceny za použitý materiál. Absolvent je schopen, i přes své zdravotní postižení nebo jiné znevýhodnění, zapojit se do běžného života a stát se jeho plnohodnotnou součástí.

Absolvent je po celou dobu vzdělání veden k dodržování zásad bezpečnosti práce a zásady ochrany zdraví svého i ostatních.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Celkové pojetí vzdělávání

Vzdělávání v oboru 82- 44- M/02 Ladění klavírů a příbuzných nástrojů je určeno především žákům se zrakovým postižením, kteří prokazují dostatečné intelektuální (studijní), sluchové a manuální dispozice nutné k výkonu tohoto povolání.

Škola usiluje o rozvíjení všech klíčových kompetencí, stanovených v RVP pro tento obor. Samozřejmě jsou u žáků rozvíjeny dovednosti sluchové a manuální. Důležitou součástí vzdělávání je rozvíjení teoretických znalostí o stavbě klavíru a příbuzných nástrojích, o všech jeho součástech a fungování mechaniky. Žáci se učí zvládat běžné opravárenské úkony a pod dohledem pedagogů sledují nové technologie, materiály a technická zařízení a učí se je prakticky využívat. Vzděláváním v tomto oboru chce škola pomoci svým žákům ke zdárné integraci do společnosti. Vzdělávání by mělo kultivovat žáka po stránce společenského chování, samostatného jednání a mělo by podchytit zájem o celoživotní vzdělávání. Profese ladění klavírů se tak může stát jejich celoživotní pracovní náplní.

V závěru vzdělávání žáci povinně absolvují praxi v minimálním rozsahu 2 týdny za celou dobu vzdělávání. Tato praxe prověří znalosti i dovednosti získané po dobu vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Škola vymezila své výchovné a vzdělávací strategie tak, aby v maximální míře upevnila a dále rozvíjela všechny klíčové kompetence, včetně odborných, stanovených v RVP pro obor 82– 44 – M/02 Ladění klavírů a příbuzných nástrojů.

Tyto strategie jsou vymezeny na úrovni celé školy a jsou uplatňovány všemi pedagogy ve všech předmětech.

Očekávané kompetence absolventa:

Kompetence k učení

- má z učení radost a vidí v učení přínos do života,
- čte a naslouchá výkladu s porozuměním,

- vypracovává samostatně domácí úlohy,
- aktivně vyhledává informace,
- realizuje vlastní nápady,
- má chuť a zájem o předvedení naučeného,
- korektně hodnotí sebe i jiné,
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problému

- nachází optimální řešení problému,
- řeší úlohy z praktického života,
- třídí a vyhodnocuje informace,
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vhodně komunikuje se spolužáky, pedagogy a ostatními zaměstnanci školy a to ústní i písemnou formou,
- spolupracuje při vyučování a veřejně vystupuje,
- argumentuje, formuluje své myšlenky a vhodnou formou umí obhájit vlastní názor,
- učí se cizí jazyk.

Personální a sociální kompetence

- pomáhá druhým,
- umí přijímat kritiku,
- respektuje dohodnutá pravidla chování,
- umí pracovat v týmu,
- projevuje empatii,
- snaží se udržet dobré mezilidské vztahy a přispívá k vytváření dobrého klimatu ve škole,
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zná práva a povinnosti občanů,
- dodržuje školní řád,
- respektuje individuální rozdíly (národnostní, zdravotní, kulturní),
- zná důležitost a ekologie v duchu současného udržitelného rozvoje,
- zvládá krizové situace, chápe spoluodpovědnost a důležitost pomoci při zabezpečování ochrany života svého i ostatních,
- respektuje tradice, kulturní a historické dědictví.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- má odpovědný postoj k vlastní profesi,
- učí se hospodárnosti,
- výběrem volitelných a nepovinných předmětů pomáhá své i profesní orientaci,
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je přizpůsobivý měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- rozvíjí logické myšlení prostřednictvím matematických úloh,
- chápe matematické postupy a je schopen tyto poznatky zpracovávat,

- uplatňuje prostorovou představivost a je schopen poznávat geometrické útvary a tělesa (zrakem i hmatem),
- uplatňuje matematické znalosti a dovednosti v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- zná možnosti výpočetní techniky a dovednosti práce s počítačem, včetně psaní všemi deseti,
- komunikuje prostřednictvím výpočetní techniky,
- pracuje s novými počítačovými programy a přídatnými zařízeními (kompenzační programy a přídatná zařízení pro zrakově postižené nebo odborné hudební programy),
- prezentuje pomocí výpočetní techniky výsledky práce.

Odborné kompetence:

- ovládá techniku ladění klavírů a příbuzných nástrojů,
- dovede naladit křídla s vídeňskou a anglickou mechanikou,
- dovede naladit pianina různých značek a konstrukcí,
- ovládá tónování pianinové baraše,
- dovede naladit spinet, jednomanuálové a dvoumanuálové cembalo,
- dovede naladit cimbál,
- dokáže sladit dva nástroje,
- využívá při své práci znalosti o vývoji hudebního umění a hudebních nástrojů,
- hraje na klavír v rozsahu potřebném pro prezentaci výsledků své práce,
- ovládá zásady profesionálního vystupování a psychologické základy jednání se zákazníkem,
- aktivně vyhledává a využívá všechny dostupné zdroje informací o nových tendencích ve svém oboru.

Zná stavbu nástrojů a zvládat běžné opravárenské úkony u klavírů a příbuzných nástrojů:

- má komplexní přehled o druzích používaných materiálů, hospodárně a ekologicky s nimi zachází, odborně posuzuje jejich vlastnosti a rozhoduje o jejich volbě,
- používá správně a podle příslušných pracovních operací odpovídající nástroje, nářadí a pomůcky, zná způsoby jejich ošetřování a běžné údržby,
- zná základní konstrukci křídla a pianina, dokáže provést regulaci jejich mechanik včetně dusítkového systému a pedalizace,
- zná základní konstrukci spinetu a cembala, dokáže provést jejich regulaci,
- zná základní konstrukci cimbálu, dokáže seřídít kobylky,
- rozezná druh a specifikuje i rozsah závady u daných hudebních nástrojů, dokáže posoudit technickou a technologickou náročnost jejího odstranění z hlediska svých možností,
- provádí odpovídající opravy na těchto nástrojích,
- efektivně organizuje svou práci, provádí ji dokonale a v souladu s vysokými nároky na kvalitu,
- sleduje vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a prakticky je využívá,
- ovládá základní ekonomické činnosti ve vztahu k předpokládanému profesnímu uplatnění.

Dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovišti, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- má osvojené zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.),
- je schopen rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a zajistit odstranění závad a možných rizik,
- zná systém péče o zdraví pracujících včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce,
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže ji také poskytnout.

Usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,

- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
- dodržuje stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb,
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodaří s finančními prostředky,
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání je čtyřleté, v denní formě vzdělávání, ukončené maturitní zkouškou. Škola využívá všech prostředků k optimalizaci výuky. Vytváří výukové skupiny v rámci ročníku i napříč ročníky tak, aby maximálně rozvíjela individuální dispozice každého žáka. Předměty všeobecně vzdělávací a odborné (technologická příprava, ladění a opravárenství) jsou vyučovány ve skupinách, předměty speciálně pedagogické péče a hra na klavír individuálně.

Výuka je organizována formou vyučovacích hodin v délce 45 minut, přestávky jsou 5 až 20 minutové. Vzhledem k množství individuální výuky probíhá vyučování od ranních do večerních hodin.

Praktickým činnostem se žáci věnují při hodinách ladění klavíru, základech

opravárenství a hře na klavír. Předmět Ladění klavíru a Základy a technologie opravárenství probíhají ve specializovaných učebnách a dílnách. Výuka v nich se řídí provozním řádem místnosti.

Škola zprostředkovává žákům nejdůležitějších znalosti a dovednosti související s uplatněním ve světě práce a vybavuje je kompetencemi, které jim pomohou při rozhodování v další profesní a vzdělávací orientaci.

V rámci realizace požadavků na rozvoj osvěty, výchovy a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchovy ke zdraví v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a s národním programem *Zdraví pro 21. století* škola pořádá odborné přednášky pro žáky a pedagogy, kterých se účastní externí lektoři.

V průběhu vzdělávání absolvují žáci odbornou praxi v rozsahu dvou týdnů. V rámci této praxe škola spolupracuje s různými hudebně vzdělávacími institucemi.

Hodnocení výsledků žáků

Kriteria hodnocení žáků jsou rozpracována ve školním řádu. Způsob hodnocení žáků je vypracován v tomto ŠVP v rámci každého předmětu individuálně a odpovídá charakteru předmětu a potřebám žáků.

Podmínky přijetí

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění (školský zákon) a vyhláškou č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v platném znění. Součástí přijímacího řízení je talentová zkouška, která prověřuje hudební, sluchové a manuální dispozice uchazeče. Kritéria přijetí ke studiu jsou obsažena ve *Směrnici ředitelky školy o přijímacím řízení*.

Uchazeč musí splnit podmínky zdravotní způsobilosti pro studium daného oboru vzdělání stanovené v nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Ukončování vzdělání

Vzdělání se ukončuje maturitní zkouškou, kterou žák získává střední vzdělání s maturitní zkouškou. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se skládá ze společné části a profilové části. V profilové části koná žák povinně maturitní zkoušku oboru Ladění klavírů a technologie opravárenství. Nepovinnou maturitní zkoušku může žák složit z dějin hudby nebo povinného klavíru. Dokladem je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Maturitní zkouška oboru vzdělání 82 - 44 – M/02 Ladění klavírů a příbuzných nástrojů

a) Teoretická zkouška z odborných předmětů

Ředitelka školy stanoví 25 témat z předmětů stanovených v rámcovém a školním vzdělávacím programu - technologie opravárenství. Žák si jedno téma vylosuje a po 15 minutové přípravě koná zkoušku v trvání 15 minut. Žák s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky koná maturitní zkoušku za podmínek odpovídajících jeho zdravotnímu postižení nebo zdravotnímu

znevýhodnění (vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů). Zkouška je veřejná.

b) Praktická zkouška z odborných předmětů

Maturitní zkouška se koná z předmětů Ladění klavírů a Základy opravárenství. Při zkoušce z předmětu Ladění klavírů žák pracuje na zadaném úkolu naladění nástroje - křídla. Vylosuje třídu, ve které je nástroj připraven k ladění. Zkouška trvá 240 minut, poté je posouzena kvalita ladění nástroje.

Při zkoušce z předmětu Základy opravárenství žák pracuje na zadaném úkolu: odstranění vytvořené závady na hudebním nástroji - klavíru, který si vylosuje. Trvání zkoušky je 45 minut. Zkoušky jsou neveřejné z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Žák s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky koná maturitní zkoušku za podmínek odpovídajících jeho zdravotnímu postižení nebo zdravotnímu znevýhodnění.

Přehled uplatnění průřezových témat v jednotlivých předmětech

Předmět	Průřezové téma			
	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Informační a komunikační technologie
Česká jazyk a literatura	●	○	○	○
Cizí jazyk	○	○	○	○
Základy společenských věd	●	●	●	○
Administrativa	●	○	●	○
Matematika	○		○	○
Přírodovědný základ (fyzika, chemie, biologie, ekologie)	○	●	○	○
Dějepis	●	○	○	○
Dějiny hudby	●	○	○	○
Tělesná výchova	○	●	○	
Informační a komunikační technologie	○	○	○	●
Hudební nauka	○		○	○
Intonace	○		○	○
Hra na klavír	○		●	
Nauka o materiálech	○	○	●	○
Technologie opravárenství	○	○	●	○
Základy opravárenství	○	○	●	○
Ladění klavírů	○	○	●	○
Odborná praxe	○	○	●	○

● kontinuální uplatnění

○ parciální uplatnění